

DOEPAK



DuPAK DoePAK POPPENSPE(ELMUSEUMKRUISELKRANTKRABEL) DoePAK DuPAK
Nr. 97



Geënceneerde fotografie: spel met de (on)werkelijkheid

Zelf eens proberen? Weer zo'n leuke activiteit van het Poppenspe(e)lmuseum. Rond 1980 kwam, vooral in Nederland, de *geënceneerde fotografie* op. Hierbij speelt de fotograaf met de (on)werkelijkheid, dat wil zeggen: hij legt met zijn camera een 'situatie' vast die hij zelf in *scène* heeft gezet. Die foto wordt een opzichzelfstaand beeld, net als een kunstwerk. Beeldend kunstenaar *Teun Hocks* (1947) is altijd de hoofdfiguur in zijn eigen tekeningen, schilderijen en (ingekleurde) foto's.

Fotograaf *Henk Tas* (1949) laat zijn fantasiewereld bevolken door allerlei wezens uit de massa- en popcultuur. Hij toont ons een sprookjesachtige, plastic wereld. Welke zanger staat tegenover de afgebeelde *Pinokkio*-figuur? Weet je het juiste antwoord op de vraag?

Vertel het ons en je krijgt een aardigheidje als aandenken.

Wil je meer weten over het poppenspel en aanverwante kunsten? Maak een reis door de wonderlijke wereld van het poppentheater op www.poppenspelmuseum.nl/ onderwijs. Op www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2, www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl en www.poppenspelmuseum.nl vind je informatie over het museum, de thema-exposities en de boeken-, poppen- en fotocollectie. Een poppentheater-abc geeft uitleg over de poppenspeltechnieken en -figuren.

Afbeeldingen: 'Muss i denn zu Kaw-liga'. Foto gemaakt door Henk Tas ©, Rotterdam (1991). Kunstenaar met handpoppen (kok en postbode), gemaakt naar zijn evenbeeld; Teun Hocks ©, olieverf op zwart-witfoto, Breukelen (1993). Idee en tekst: Otto van der Mieden © (2010).

Veel kijk- en zoekplezier en applaus!

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspuurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruielkrant en -krabbel!
Een dupak (spreek uit: doepak) is een stang- en trupop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurteilungen lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uittrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stille geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwierven de armen wijd uit.